

Till justitiekanslern

Ärende: Lagligheten i fråga om Finansministeriets beslut inom den statliga regionförvaltningsreformen

Svenska Finlands folkting (nedan Folktinget) ber justitiekanslern ta ställning till huruvida Finansministeriets tillsättande av arbetsgruppen "Kaksikieliset palvelut yksikielisiin kaksikielisiin muuttuvissa virastoissa" 6.10.2009 samt arbetsgruppens uppdrag att utföra en språkkonsekvensbedömning i fråga om den statliga regionförvaltningsreformen, har skett i laga ordning.

Folktinget hänvisar till grundlagsutskottets utlåtande 21/2009 rd: "Grundlagsutskottet understryker att de grundläggande språkliga rättigheterna måste vägas in redan när en områdesindelning och ändringar i den bereds... Det är nödvändigt att statsrådet skyndsamt tillsätter en expertarbetsgrupp för att klarlägga konsekvenserna av de ändringar i områdesindelningen som denna lagstiftning ger upphov till för de två befolkningsgruppernas faktiska möjligheter att få tillgång till de grundlagsfästa tjänsterna på lika grunder."

Grundlagsutskottet understryker att det är viktigt att göra en grundlig bedömning av hur olika tänkbara områdesindelningar tillgodoser den finskspråkiga och den svenskspråkiga befolkningens faktiska möjligheter att få tjänster på sitt eget språk i enlighet med grundlagens krav. Utskottet poängterar att statsrådets beslutsfattande på denna punkt är laglighetsprövning, som grundar sig på kraven i 122 § och 17 § i grundlagen. Från ett administrativt perspektiv måste man då välja den områdesindelning som bäst tillgodoser de grundläggande språkliga rättigheterna.

Enligt 67 § i grundlagen avgörs vittsyftande och principiellt viktiga ärenden samt sådana andra ärenden vars betydelse kräver det vid statsrådets allmänna sammanträde. Folktinget konstaterar att frågan om de grundläggande språkliga rättigheterna är ett principiellt viktigt ärende och frågar sig varför arbetsgruppen har tillsatts på ministerienivå, trots den nämnda grundlagsbestämmelsen och grundlagsutskottets enhälliga ställningstagande om att statsrådet tillsätter expertarbetsgruppen.

Folktinget hänvisar ännu till 74 § i grundlagen, enligt vilken riksdagens grundlagsutskott ska ge utlåtanden om grundlagsenligheten i fråga om lagförslag och andra ärenden som föreläggs utskottet samt om deras förhållande till internationella fördrag om mänskliga rättigheter. Det förvånar därför Folktinget stort att uppgiftsbeskrivningen för den arbetsgrupp, som minister Kiviniemi har tillsatt, inte entydigt innehåller en komparativ språkkonsekvensbedömning i fråga om de administrativa områdesindelningarna. Det bör framgå klart att såväl det nordliga som det sydliga alternativet för landskapet Mellersta Österbottens och Karleby stads del ska utredas. Därtill bör konsekvensbedömningen omfatta åtminstone det förslag enligt vilket landskapet Södra Österbotten med Seinäjoki stad ingår i ett verksamhetsområde med landskapet Österbotten.

Svenska Finlands folkting ber justitiekanslern uppfölja lagligheten till alla delar i fråga om Finansministeriets beslut i ärendet. Vi ber justitiekanslern handlägga ärendet i skyndsam ordning.

Helsingfors den 8 oktober 2009

SVENSKA FINLANDS FOLKTING

Anna-Maja Henriksson
ordförande

Kristina Beijar
sakkunnig i förvaltningsärenden

BILAGA: Finansministeriets beslut om tillsättande av arbetsgruppen "Kaksikieliset palvelut yksikielistä kaksikieliseksi muuttuvissa virastoissa" 6.10.2009